Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2918

Vragen van het lid **Diederik van Dijk** (SGP) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *handhaving monogamie* (ingezonden 21 juli 2026).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Bruggen** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 2 september 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 2659.

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht «Bijzonder huwelijk: Natasja (51) trouwt niet alleen met Erik (51), maar óók met Berlinda (55)»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Zijn u meer situaties bekend van een schijnhuwelijk met meer dan twee personen waarbij een buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand (babs) een rol vervult?

Antwoord 2
De term «schijnhuwelijk» wordt gebruikt voor de situatie waarin een huwelijk wordt aangegaan met als doel om een verblijfsvergunning voor een buitenlander te verkrijgen. Ambtenaren van de burgerlijke stand verlenen geen medewerking aan een schijnhuwelijk.
Dat geldt eveneens voor een bigaam huwelijk. Werkt een ambtenaar van de burgerlijke stand, willens en wetens, mee aan de voltrekking van een bigaam huwelijk, dan pleegt hij een misdrijf. Er zijn geen situaties bekend waarin een ambtenaar van de burgerlijke stand meewerkte aan een dergelijk bigaam huwelijk.

Vraag 3
Ziet u het belang om het huwelijk als een uniek verbond van twee personen te beschermen, mede gezien de problemen die bij polygamie bestaan en die de overheid door middel van beleid probeert te bestrijden?

[1] AD, 17 juli 2026, «Bijzonder huwelijk: Natasja (51) trouwt niet alleen met Erik (51), maar óók met Berlinda (55)», https://www.ad.nl/binnenland/bijzonder-huwelijk-natasja-51-trouwt-niet-alleen-met-erik-51-maar-ook-met-berlinda-55~a691c576/

ah-tk-20252026-2918
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

Antwoord 3
Het Nederlandse huwelijksrecht is ingericht op een huwelijk tussen twee personen. Dat waarborgt rechtszekerheid en gelijkwaardigheid binnen de relatie en biedt duidelijke kaders voor onder meer afstamming, gezag, erfrecht en vermogensrecht. Bigamie is strafbaar op grond van artikel 237 van het Wetboek van Strafrecht. Polygame verhoudingen kunnen leiden complexe, moeilijk te handhaven rechtsposities. Het kabinet ziet geen aanleiding van dit uitgangspunt af te wijken.

Vraag 4
Wat vindt u, gelet op de wettelijke norm van monogamie en de strafbepaling inzake bigamie, van situaties waarin bewust de schijn wordt gecreëerd dat sprake is van een huwelijk met meer dan twee personen?

Antwoord 4
Zolang geen sprake is van een wettelijke huwelijksvoltrekking, is er geen sprake van bigamie. Tegelijkertijd past terughoudendheid en duidelijkheid bij ceremoniële bijeenkomsten met een formeel karakter vanwege betrokkenheid vanuit de overheid, om verwarring te voorkomen. Het is belangrijk om richting betrokkenen en aanwezigen duidelijk te maken dat een ceremonie geen rechtsgevolg heeft. Gemeenten kunnen hun buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand (babs) daarop instrueren en, waar nodig, arbeidsrechtelijke maatregelen treffen als verwarring wordt veroorzaakt.

Vraag 5
In hoeverre wordt in de informatievoorziening richting de babs en bij hun beëdiging aandacht besteed aan de wettelijke norm van monogamie en de betekenis ervan voor de verantwoordelijkheid van de babs?

Antwoord 5
Het is op grond van de wet verboden om gelijktijdig met meer dan één persoon te trouwen. Van een babs mag worden verwacht dat hij daarmee bekend is. Werkt hij toch, willens en wetens, mee aan de voltrekking van een bigaam huwelijk, dan pleegt hij een misdrijf.

Vraag 6
Vindt u het te verenigen met de verantwoordelijkheid van de babs in het naleven van de wettelijke normen dat hij bewust meewerkt aan situaties waarin de schijn van bigamie wordt gewekt, bijvoorbeeld door in de ceremonie een plaats te geven aan het gebruik van aktes en getuigen? Zo ja, waarom? Zo nee, in hoeverre wordt het handelen van de babs meegewogen bij een nieuwe beëdiging?

Antwoord 6
Gemeenten signaleren een maatschappelijke behoefte aan huwelijksachtige ceremonies. Vaak gaat het om een herbevestiging van een langdurig huwelijk, soms ook, om de bevestiging van een nadrukkelijk buitenhuwelijkse relatie. De gemeente heeft geen formele rol in deze ceremonies. Wanneer een aangewezen gemeentelijke babs optreedt als ceremoniespreker zou dat wel tot verwarring kunnen leiden over de vraag of sprake is van een ceremonie of van een echt huwelijk. Gemeenten verlangen daarom gewoonlijk van door hen aangestelde babsen dat deze er duidelijk over zijn of zij een officieel huwelijk voltrekken of dat zij alleen een ceremonie uitvoeren. Houdt de babs zich niet aan de afspraken dan kan de gemeente besluiten om de arbeidsovereenkomst met de babs te beëindigen.

Vraag 7
In hoeverre is bij de beëdiging van een babs voor een enkele dag bekend op welke situatie de beëdiging betrekking heeft? Vindt u ook dat een beëdiging voor situaties van schijnhuwelijken, waaronder bigame schijnhuwelijken, niet aan de orde kan zijn?

Antwoord 7
Bij beëdiging van een babs voor één dag is duidelijk op welke huwelijksvoltrekking of partnerschapsregistratie de beëdiging betrekking heeft. Gemeenten zullen vanzelfsprekend geen babs aanwijzen voor de voltrekking van een bigaam huwelijk.

Vraag 8
Bent u bereid in overleg te treden met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Raad voor de rechtspraak om meer duidelijkheid te creëren over de rol van de babs in het bewaken van de wettelijke positie van het monogame huwelijk?

Antwoord 8
Ik zie daarvoor geen aanleiding. De babs voltrekt enkel huwelijken tussen twee personen.